

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Скопје, 21 ноември 2024 година

Соопштение за печатот

Монетарни движења во Република Северна Македонија: октомври 2024 година

- Во октомври 2024 година, **паричната маса (монетарниот агрегат МЗ^{1,2})** се зголеми за 1,6% на месечна основа, како резултат на зголемувањето на депозитните пари, краткорочните депозити и долгорочните депозити до две години, при остварен пад на готовите пари во оптек. Анализирани на годишно ниво, паричната маса бележи зголемување од 9,1%, во поголем дел поради растот на депозитните пари, при позитивен придонес и на долгорочните депозити до две години и готовите пари во оптек, додека краткорочните депозити забележаа пад.
- Вкупните депозити³**, во октомври, забележаа месечно зголемување од 1,7% поради растот на депозитите кај двата сектора, којшто е поизразен кај корпоративниот сектор. Годишниот раст на вкупните депозити од 11,0% произлегува од зголемените депозити на двата сектора, со поизразен придонес на секторот „домаќинства“.

Табела 1. Парична маса и вкупни депозити на недржавниот сектор

	состојба (во милиони денари)					годишна промена (во %)					месечна промена (во %)				
	12.2023	3.2024	6.2024	9.2024	10.2024	12.2023	3.2024	6.2024	9.2024	10.2024	12.2023	3.2024	6.2024	9.2024	10.2024
Парична маса М4	595,151	591,336	607,881	616,771	626,829	8.7	9.5	7.6	8.6	10.7	4.3	-0.7	0.5	-0.7	1.6
Парична маса МЗ	529,264	521,804	535,985	540,047	548,828	5.9	6.6	5.4	6.7	9.1	4.5	-0.9	0.4	-1.2	1.6
од кои:															
Готови пари во оптек	50,002	49,336	51,377	52,062	51,892	5.3	8.6	7.6	9.9	10.7	7.5	1.5	2.2	-1.9	-0.3
Депозитни пари	211,402	202,074	211,126	212,711	216,583	12.4	11.4	8.8	11.3	14.5	10.0	-1.9	0.3	-0.9	1.8
Краткорочни депозити	215,860	215,551	215,501	212,930	215,479	0.6	1.0	0.1	-2.0	-0.3	-0.5	-1.1	0.2	-2.3	1.2
Долгорочни депозити до 2 год	51,999	54,842	57,981	62,345	64,875	4.5	10.8	12.7	23.9	27.7	2.1	1.4	0.0	3.0	4.1
Вкупни депозити	534,241	531,140	544,683	555,602	564,962	8.7	9.3	7.2	8.8	11.0	4.0	-0.9	0.4	-0.4	1.7
од кои:															
Корпоративен сектор	161,432	150,674	153,830	158,056	163,182	13.2	12.2	4.7	4.7	10.0	6.6	-2.4	1.0	-0.5	3.2
Во денари	109,266	100,009	103,684	107,476	112,523	15.8	12.5	5.6	7.9	14.8	8.5	-3.6	1.7	0.6	4.7
Во странска валута	52,166	50,664	50,146	50,580	50,659	8.2	11.4	2.8	-1.5	0.6	2.7	0.1	-0.4	-2.8	0.2
Домаќинства	348,745	354,741	364,432	372,219	374,889	7.9	8.7	8.9	11.2	11.7	3.5	0.1	0.0	0.1	0.7
Во денари	173,543	177,631	184,627	190,026	191,184	11.8	13.7	13.1	18.0	18.2	6.4	0.6	-0.6	-0.3	0.6
Во странска валута	175,201	177,109	179,805	182,194	183,704	4.4	4.0	4.8	4.9	5.6	0.7	-0.3	0.5	0.6	0.8

Извор: НБРСМ.

¹ Почнувајќи од јуни 2018 година, Народната банка го користи монетарниот агрегат МЗ како нова стандардна дефиниција за паричната маса. За аналитички цели и натаму ќе се пресметува и ќе се објавува монетарниот агрегат М4.

² Монетарниот агрегат М1 го сочинуваат готовите пари во оптек и депозитните пари. Монетарниот агрегат М2 е составен од монетарниот агрегат М1 заедно со краткорочните депозити, додека монетарниот агрегат МЗ (паричната маса), покрај монетарниот агрегат М2, ги вклучува и депозитите со достасаност од една до две години. Следствено, монетарниот агрегат М4 ги содржи монетарниот агрегат МЗ и долгорочните депозити со достасаност над две години. За подетално објаснување, види ја Методологијата:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_monetarna_07_2018_mak.pdf

³ Вкупните депозити ги сочинуваат сите депозити вклучени во монетарниот агрегат М4, коишто им припаѓаат на корпоративниот сектор, домаќинствата, останатите финансиски институции, непрофитните институции коишто им служат на домаќинствата и локалната самоуправа.

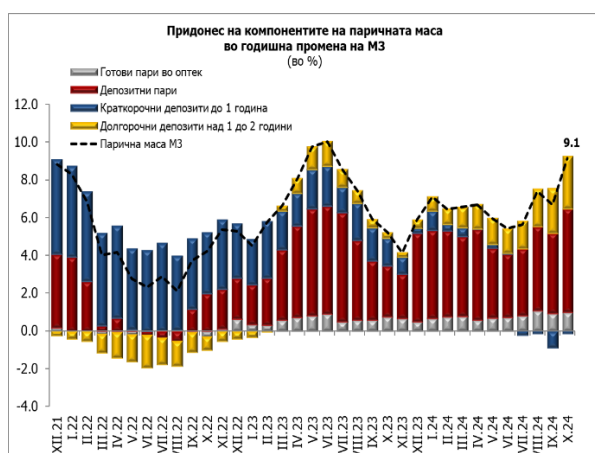
Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Во октомври, **вкупните кредити** остварија раст од 1,8% и 9,2% на месечна и на годишна основа, соодветно. Месечната и годишната промена се резултат на зголеменото кредитирање на двата сектора, при поизразен придонес кон растот на кредитите на корпоративниот сектор.

Табела 2. Вкупни кредити на недржавниот сектор

	состојба (во милиони денари)					годишна промена (во %)					месечна промена (во %)				
	12.2023	3.2024	6.2024	9.2024	10.2024	12.2023	3.2024	6.2024	9.2024	10.2024	12.2023	3.2024	6.2024	9.2024	10.2024
Вкупни кредити	444,721	449,251	462,435	469,266	477,837	5.1	6.1	6.4	7.5	9.2	1.3	0.3	0.8	0.4	1.8
<i>од кои:</i>															
Корпоративен сектор	212,768	214,268	221,765	223,900	230,277	3.3	5.4	5.8	7.5	10.4	2.2	0.0	0.6	-0.1	2.8
Во денари	131,089	134,280	144,110	149,795	156,801	7.1	11.9	16.2	19.7	23.6	2.7	1.0	2.6	0.9	4.7
Во странска валута	81,679	79,988	77,656	74,104	73,476	-2.3	-3.9	-9.3	-10.9	-10.0	1.4	-1.7	-2.8	-2.1	-0.8
Домаќинства	229,404	232,313	238,057	242,919	245,198	6.7	6.8	7.1	7.7	8.2	0.5	0.5	1.0	0.8	0.9
Во денари	125,223	126,809	130,453	133,210	134,486	5.1	5.8	7.2	7.6	8.1	0.0	0.3	1.2	0.8	1.0
Во странска валута	104,180	105,504	107,603	109,709	110,713	8.8	8.1	7.0	7.8	8.4	1.2	0.6	0.7	0.8	0.9

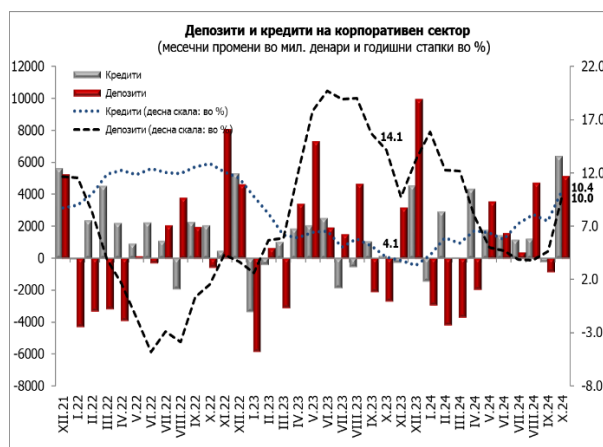
Извор: НБРСМ.

Извор: НБРСМ.

1. Депозити и кредити на корпоративниот сектор⁴

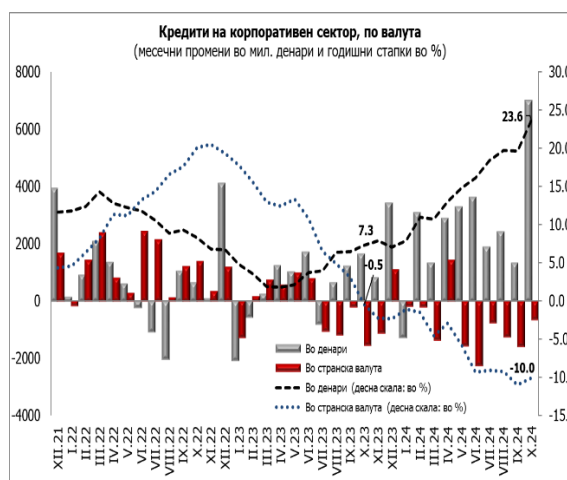
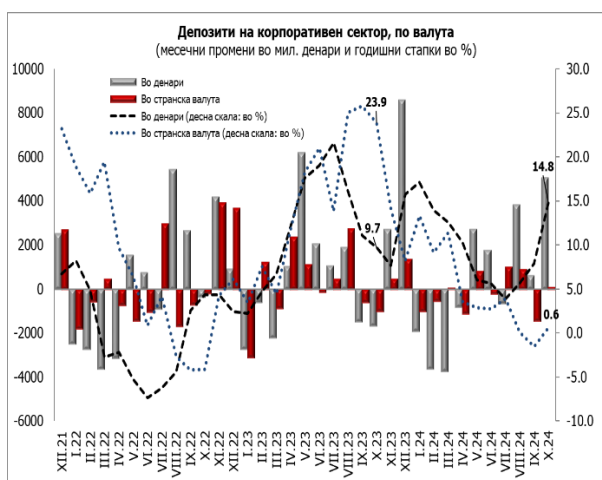
Извор: НБРСМ.

⁴ За потребите на ова соопштение, корпоративниот сектор ги опфаќа јавните и приватните нефинансиски друштва.

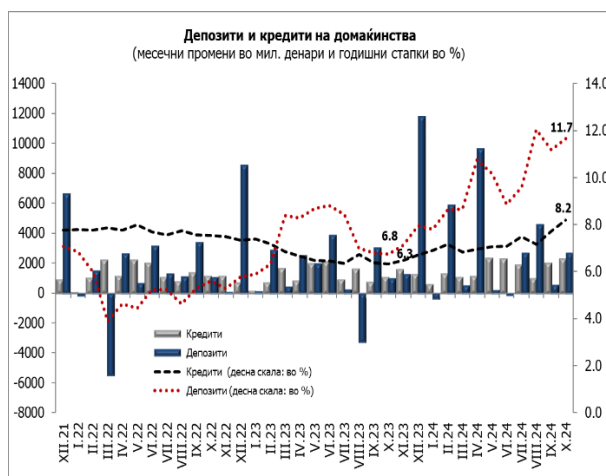
Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Кај вкупните **депозити на корпоративниот сектор**, во октомври, е забележан месечен раст од 3,2%, којшто пред сè се должи на повисоките депозитни пари и краткорочни депозити во денари, при остварен раст и на долгорочните депозити, додека краткорочните депозити во странска валута забележаа пад. Споредено на годишно ниво, депозитите на корпоративниот сектор се повисоки за 10,0%, во поголем дел како резултат на растот на депозитните пари, а дополнителен позитивен придонес имаат и долгорочните депозити и краткорочните депозити во денари, додека краткорочните депозити во странска валута бележат намалување.
- Овој месец, **кредитите на корпоративниот сектор**⁵ остварија месечен раст од 2,8%, при годишен раст од 10,4%, соодветно. Притоа, месечната и годишната промена во целост се должат на зголеменото кредитирање во денари, при остварен пад на кредитите во странска валута.

Извор: НБРСМ.

2. Депозити и кредити на домаќинствата⁶

Извор: НБРСМ.

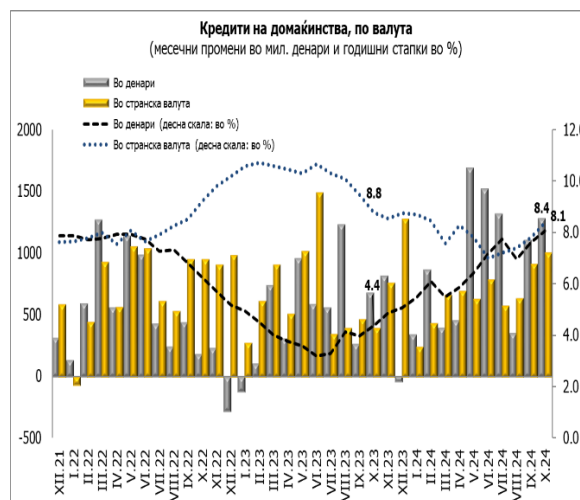
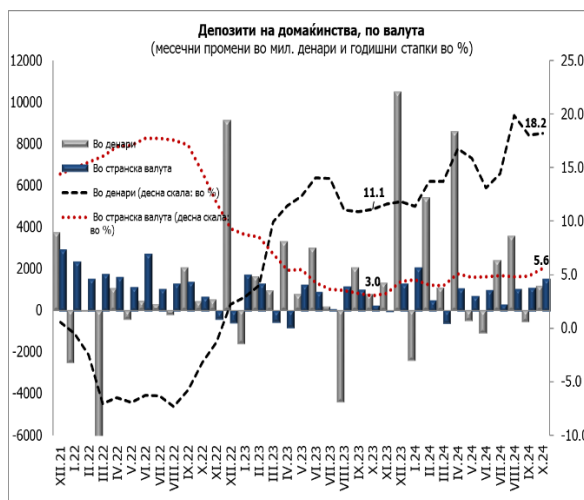
⁵ Почнувајќи од јуни 2018 година, а во согласност со новата методологија, податоците за финансиските инструменти во денари со валутна клаузула се вклучени во рамките на странската валута.

⁶ За потребите на ова соопштение, домаќинствата се однесуваат на физичките лица и на самостојните вршители на дејност.

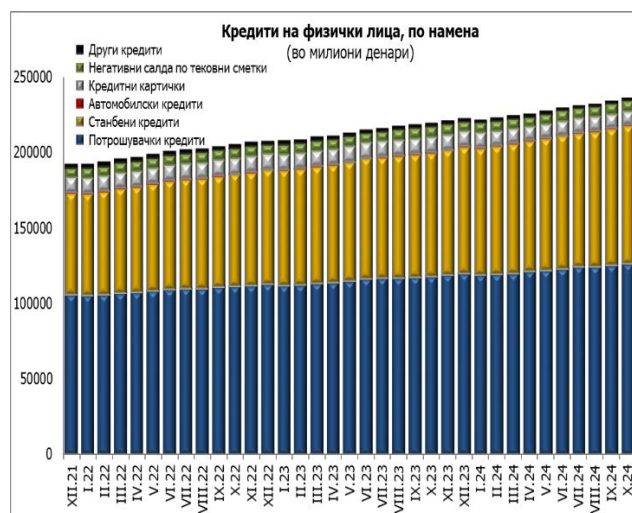

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- **Вкупните депозити на домаќинствата**, во октомври, се зголемени за 0,7% на месечно ниво, во целост како резултат на растот на долгорочните депозити во денари и во странска валута, во услови на забележан пад кај краткорочните депозити и депозитните пари. Годишниот раст од 11,7% се должи на повисоките депозитни пари и долгорочните депозити во денари и во странска валута, додека краткорочните депозити бележат намалување.
- Во октомври, **кредитите на домаќинствата** забележаа месечно и годишно зголемување од 0,9% и 8,2%, соодветно. Промената кај двете основи произлегува од растот на кредитите во денари и во странска валута, со поголем придонес на кредитите во денари.

Извор: НБРСМ.

Извор: НБРСМ.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Табела 2. Кредити на банките и штедилниците дадени на физичките лица, по намена

	состојба (во милиони денари)					годишна промена (во %)					месечна промена (во %)				
	12.2023	3.2024	6.2024	9.2024	10.2024	12.2023	3.2024	6.2024	9.2024	10.2024	12.2023	3.2024	6.2024	9.2024	10.2024
Потрошувачки кредити	119,868	119,858	122,857	125,233	126,322	6.5	5.8	5.8	6.7	7.2	1.1	0.4	0.8	0.6	0.9
Станбени кредити	83,891	85,555	87,920	90,191	91,164	10.5	10.4	10.2	11.0	11.3	1.4	1.0	0.9	1.0	1.1
Автомобилски кредити	399	399	419	430	434	11.4	13.1	14.6	13.5	13.6	2.7	1.8	2.1	-0.6	0.9
Кредитни картички	9,835	9,459	9,332	9,184	9,199	-4.7	-6.8	-8.0	-9.0	-8.5	-1.9	-0.8	-0.3	-0.8	0.2
Негативни салда по тековни сметки	6,000	6,820	6,846	6,857	6,956	0.6	6.1	7.9	-1.9	-0.8	-13.8	2.3	5.7	4.6	1.5
Други кредити	1,782	1,658	1,579	1,563	1,570	-19.3	-21.2	-18.8	-17.5	-16.1	-2.5	-1.7	-2.0	0.7	0.4

Извор: НБРСМ.

- Во октомври, гледано според намената на кредитите одобрени на физичките лица, **потрошувачките и станбените кредити** како најзастапени категории бележат месечен раст од 0,9% и 1,1%, соодветно, како и годишен раст од 7,2% и 11,3%, соодветно. Овој месец, кај **автомобилските кредити** е остварено месечно и годишно зголемување од 0,9% и 13,6%, соодветно. Кредитите одобрени на **кредитни картички** и **негативните салда на тековните сметки**, во октомври, се повисоки за 0,2% и 1,5%, соодветно, на месечна основа, додека на годишна основа бележат намалување од 8,5% и 0,8%, соодветно. Кај кредитите одобрени врз **други основи** е забележано месечно зголемување од 0,4%, во услови на годишен пад од 16,1%.

Придружни информации

Временски серии податоци: Биланси и прегледи на депозитните институции, месечни податоци http://www.nbrm.mk/monetarna_statistika.nspk

Методолошки објаснувања:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_monetarna_07_2018_mak.pdf

Информација за методолошките измени во монетарната статистика, статистиката на останатите финансиски институции и статистиката на каматните стапки:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/informacii/Informacija_za_promeni_vo_monetarnata_statistika_mk.pdf

Народна банка на Република Северна Македонија
Дирекција за статистика

Следни објавувања: Календар на објавување податоци

http://nbrm.mk/content/statistika/kalendar/Kalendar_na_objavuvanje_podatoci.pdf

Монетарни движења во Република Северна Македонија: 20 декември 2024 година (референтен пресек заклучно со ноември 2024).

За новинарски прашања, ве молиме контактирајте со лицата од Кабинетот на гувернерот.

За подетални информации во врска со објавените статистички податоци, побарајте нè на: contact.statistika@nbrm.mk или на телефонскиот број 02/3215-235 лок. 108/110.